

**Бойовий статут Сухопутних
військ "Ракетні війська
Збройних Сил України"
(бригада (полк), дивізіон,
батарея)**

Бойовий статут Сухопутних військ «Ракетні війська Збройних Сил України» (далі — Бойовий статут) розроблено фахівцями Науково-дослідного центру ракетних військ і артилерії з урахуванням досвіду застосування ракетних частин (підрозділів) під час проведення антитерористичної операції (далі – АТО) і операції Об'єднаних сил (далі — ООС) на території Донецької та Луганської областей та відповідно до основних принципів та підходів, прийнятих у державах-членах НАТО.

Бойовий статут погоджено з управлінням ракетних військ і артилерії командування підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

**БОЙОВИЙ СТАТУТ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

**РАКЕТНІ ВІЙСЬКА
ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ — 2024

УДК 623.61(477)

Б 77

Бойовий статут Сухопутних військ «Ракетні війська Збройних Сил України»
Б 77 (бригада (полк), дивізіон, батарея). — Київ: «Центр учбової літератури», 2024.
— 42 с.

ISBN 978-611-01-3398-2

Бойовий статут Сухопутних військ «Ракетні війська Збройних Сил України» (далі — Бойовий статут) розроблено фахівцями Науково-дослідного центру ракетних військ і артилерії з урахуванням досвіду застосування ракетних частин (підрозділів) під час проведення антитерористичної операції (далі – АТО) і операції Об'єднаних сил (далі — ООС) на території Донецької та Луганської областей та відповідно до основних принципів та підходів, прийнятих у державах-членах НАТО.

Бойовий статут погоджено з управлінням ракетних військ і артилерії командування підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

ISBN 978-611-01-3398-2

© «Центр учбової літератури», 2024.

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	6
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
1	ОРГАНІЗАЦІЯ	9
1.1	Основи організації	9
1.2	Ракетна бригада	10
1.3	Реактивна артилерійська бригада	11
1.4	Тимчасові формування ракетних військ	11
2	ЗАГРОЗИ	12
2.1	Розуміння загроз	12
2.2	Потенційні групи загроз	13
3	ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ	13
3.1	Фундаментальна природа управління	13
3.2	Організація і функції штабів	14
3.3	Організація управління	15
3.4	Штабні процеси і процедури	16
3.5	Основи управління ракетними ударами	18
3.6	Інформаційні системи і мережі	19
4	РОЗВІДКА ТА БЕЗПЕКА	20
4.1	Особливості забезпечення розвідувальними даними	20
4.2	Забезпечення безпеки дій	20
5	СЕРЕДОВИЩЕ БОЙОВИХ ДІЙ	21
5.1	Розуміння середовища бойових дій	21
5.2	Формування середовища бойових дій	22
5.3	Інформаційний вплив у межах середовища бойових дій	22
6	БОЙОВІ ДІЇ	23
6.1	Загальні положення	23
6.2	Особливості участі у операціях і діях військ (сил)	25
6.3	Особливості ведення бойових дій у різних умовах	28
7	РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ ТА ПЕРЕСУВАННЯ	31
7.1	Розташування на місці	31
7.2	Пересування	32
8	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	35
8.1	Основи забезпечення	35
8.2	Бойове забезпечення ракетних частин (підрозділів)	35
8.3	Морально-психологічне забезпечення	38
8.4	Логістичне забезпечення	39

8.5	Медичне забезпечення	40
Додатки:		
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	41

ВСТУП

Даний Бойовий статут є доктринальним документом, що визначає загальний порядок дій частин і підрозділів ракетних військ у операціях і діях військ (сил) (далі – в операціях). Він дає змогу командирам та службовим особам органів управління частин (підрозділів) ознайомитися з основними принципами та положеннями, якими вони мають керуватися під час підготовки та ведення бойових дій.

Вимоги Бойового статуту ґрунтуються на досвіді застосування ракетних частин (підрозділів), здобутому під час проведення АТО та ООС на території Донецької та Луганської областей.

Бойовий статут розроблено відповідно до основних принципів та підходів, прийнятих у державах-членах НАТО та з урахуванням основних положень доктринальних документів, що визначають порядок застосування частин (підрозділів) у операціях.

Положення, викладені у Бойовому статуті, слід застосовувати творчо, не допускаючи формалізму і шаблонності. Зміст і послідовність роботи командирів (начальників) і штабів залежать від обстановки, що склалася, наявності часу, рішень загальновійськового командира та завдань, які необхідно виконувати.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

У Бойовому статуті основні терміни та визначення наведено в тексті.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
АСУ	Автоматизована система управління
БЗтаТ	Батарея зберігання та транспортування
ВППР	Військовий процес прийняття рішень
ВТЗ	Високоточна зброя
ВТтаП	Відділення транспортування та перевантаження
ВТМ	Військово-технічне майно
ВУП	Вогневе ураження противника
ГрРВ	Група ракетних військ
ДРГ	Диверсійно-розвідувальна група
ДРС	Диверсійно-розвідувальні сили
ЗМІ	Засоби масової інформації
ЗМУ	Зброя масового ураження
ЗС	Збройні Сили
КБЧ	Касетна бойова частина
КП	Командний пункт
МТЗ	Матеріально-технічні засоби
МПЗ	Морально-психологічне забезпечення
НЗФ	Незаконне збройне формування
ОКП	Основний командний пункт
ОВСТ	Озброєння військова та спеціальна техніка
ОУВ	Оперативне угруповання військ
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОТР	Оперативно-тактична ракета
ПММ	Паливно-мастильні матеріали
ПР	Позиційний район
ПРО	Протиракетна оборона
РВК	Розвідувально-вогневий комплекс
РГ	Рекогносцирувальна група
РЕБ	Радіоелектронна боротьба
РСЗВ	Реактивна система залпового вогню
РУК	Розвідувально-ударний комплекс
РХБЗ	Радіаційний, хімічний і бактеріологічний захист
СУВ	Скрите управління військами

1	2
ТКП	Тиловий командний пункт
ТР	Тактична ракета

1. ОРГАНІЗАЦІЯ

1.1. Основи організації

1.1.1. Ракетні війська спільно з артилерією є основним засобом вогневого ураження противника (ВУП) у ході ведення операцій.

Ракетні війська складаються з бригад (дивізіонів, батарей), на озброєнні яких знаходяться ракетні комплекси та реактивні системи залпового вогню (РСЗВ) великого калібру.

Головний зміст ведення бойових дій ракетними військами – участь у вогневому ураженні противника та маневр.

1.1.2. Ракетні війська виконують завдання ВУП шляхом нанесення ракетних ударів під час участі в зосереджених вогневих ударах угруповання військ (сил), а також нанесення групових і одиночних ракетних ударів по основних об'єктах противника, застосовуючи ракети (реактивні снаряди) різного спорядження (далі – ракети).

Груповий ракетний удар наноситься одночасно декількома пусковими установками (бойовими машинами РСЗВ) (далі – пусковими установками) для ураження однієї або декількох цілей.

Одиночний ракетний удар наноситься однією пусковою установкою шляхом проведення одного пуску (залпу) для ураження однієї цілі.

1.1.3. Основними завданнями частин і підрозділів ракетних військ у операціях є нанесення ракетних ударів з метою:

- а)** ураження елементів РУК і РВК, основних угруповань військ противника, засобів ЗМУ і РЕБ, тактичної (армійської) авіації на аеродромах і посадкових майданчиках;
- б)** дезорганізації управління військами і зброєю противника;
- в)** порушення системи ППО і ПРО противника, роботи оперативного і військового тилу;
- г)** виведення з ладу (руйнування) важливих об'єктів інфраструктури противника.

1.1.4. Основні об'єкти противника, що можуть бути призначені для ураження ракетними військами:

- а)** основні елементи пунктів (центрів) управління бойовими діями оперативно-тактичних і тактичних угруповань військ;
- б)** пункти управління та їх основні елементи загальновійськових частин, КП бригад (дивізіонів) ОТР і ТР;
- в)** авіація на аеродромах і посадкових майданчиках;
- г)** елементи аеродромів тактичної авіації (злітно-посадкові смуги, склади боєприпасів і ПММ тощо);
- д)** елементи центрів (пунктів) управління й оповіщення авіації, ППО і ПРО, радіолокаційні пости, пункти управління розвідкою і РЕБ;

е) підрозділи ОТР, ТР і ЗРК на позиціях, маршрутах висування та в районах розташування;

ж) артилерійські підрозділи в районах зосередження та на маршрутах висування;

к) механізовані підрозділи в районах зосередження та на маршрутах висування;

л) повітряні (морські) десанти в місцях (районах) висадки та зосередження (формування);

м) основні елементи стаціонарних і польових складів (баз) боєприпасів та інших МТЗ;

н) підрозділи НЗФ у базових районах (таборах, центрах підготовки), районах зосередження та на маршрутах висування;

п) основні елементи військово-промислових об'єктів противника, його об'єктів державного управління, інфраструктури, вузлів комунікацій тощо.

У певних умовах обстановки, за рішенням старшого, начальника для ураження ракетними військами можуть бути призначені також і інші об'єкти противника. У будь-якому випадку під час визначення завдань та об'єктів ураження для частин і підрозділів ракетних військ необхідно враховувати:

а) особливості характеру бойових дій та умов обстановки, що склалися;

б) важливість того чи іншого об'єкту противника та його потенційну загрозу для наших військ;

в) обсяг і достовірність розвідувальної інформації;

г) стан, забезпеченість та бойові можливості частин і підрозділів ракетних військ;

д) неможливість (недоцільність) ураження об'єктів противника іншими засобами ураження;

е) належність підрозділів ракетних військ до складу тимчасово створених формувань зі своїми завданнями, місцем у бойовому порядку та зонами відповідальності;

ж) заборони (обмеження) на застосування певних засобів ураження тощо.

1.2. Ракетна бригада

1.2.1. Ракетна бригада організаційно складається з командування, штабу, ракетних дивізіонів, підрозділів управління та забезпечення: зв'язку, інженерного; радіаційного, хімічного, біологічного захисту (РХБЗ); логістичного та медичного забезпечення; підрозділів охорони.

1.2.2. Ракетний дивізіон входить до складу ракетної бригади та організаційно складається з командування дивізіону, штабу, стартових батарея, відділення транспортування та перевантаження (ВТтаП), підрозділів управління та забезпечення.

Ракетний дивізіон (стартова батарея) в операціях веде бойові дії у складі бригади (дивізіону) або окремо.

1.2.3. На озброєнні ракетної бригади знаходяться тактичні (оперативно-тактичні) ракетні комплекси (РК) сухопутних військ.

1.2.4. За своїми спроможностями ракетна бригада повним, або визначеним складом підрозділів має забезпечувати здатність виконувати завдання ВУП на дальностях до 500 км.

1.3. Реактивна артилерійська бригада

1.3.1. Реактивна артилерійська бригада організаційно складається з командування, штабу, реактивних артилерійських дивізіонів, підрозділів управління та забезпечення: зв'язку, інженерного, метеорологічного; радіаційного, хімічного, біологічного захисту (РХБЗ); логістичного та медичного забезпечення; підрозділів охорони.

1.3.2. Реактивний артилерійський дивізіон входить до складу реактивної артилерійської бригади та організаційно складається з командування дивізіону, штабу, реактивних артилерійських батарей, батареї зберігання та транспортування (БЗтаТ), підрозділів управління та забезпечення.

Реактивний артилерійський дивізіон (реактивна артилерійська батарея) в операціях веде бойові дії у складі бригади або окремо.

1.3.3. На озброєнні реактивної артилерійської бригади знаходяться РСЗВ великого калібру.

1.3.4. За своїми спроможностями реактивна артилерійська бригада повним, або визначеним складом підрозділів має забезпечувати здатність виконувати завдання ВУП на дальностях до 120 км.

1.4. Тимчасові формування ракетних військ

1.4.1. Під час створення угруповань військ (сил) у оперативне підпорядкування відповідного угруповання військ (сил) можуть передаватися підрозділи ракетних військ кожен окремо або у складі тимчасових формувань ракетних військ:

- а) групи ракетних військ (ГрРВ);**
- б) розвідувально-ударних комплексів (РУК).**

1.4.2. Під час ведення дивізіоном бойових дій окремо від основного складу бригади на командира та штаб дивізіону покладається виконання всіх функцій, передбачених рангом вище.

1.4.3. Група ракетних військ – тимчасово створене формування ракетних військ у складі двох і більше дивізіонів, яке призначене для виконання завдань ВУП в інтересах угруповання військ (сил).

1.4.4. Розвідувально-ударний комплекс – автоматизований комплекс озброєння і військової техніки, призначений для розвідки, забезпечення підготовки та нанесення ракетних ударів, високоточного вогневого ураження найбільш важливих об'єктів противника, як правило, негайно після їх виявлення (у масштабі часу, наближеного до реального).

Основою функціонування РУК є автоматизована система управління (АСУ) підрозділами та озброєнням у поєднанні із застосуванням високоточних засобів ураження.

2. ЗАГРОЗИ

2.1. Розуміння загроз

2.1.1. Загрози – сукупність умов і факторів, що створюють потенційну або реально існуючу небезпеку для повноцінного функціонування бригади (дивізіону) та здатності успішного виконання ними завдань за призначенням.

2.1.2. Загроза є найбільш розповсюдженою характеристикою ризику – ймовірності виникнення події з небажаним (неочікуваним) результатом.

2.1.3. Загрози можуть класифікуватися за багатьма ознаками, основними з яких є напрямок виникнення, причини, характер впливу, передбачуваність, ймовірність настання тощо.

За напрямком виникнення загрози поділяють на:

а) зовнішні (небезпечні фактори, спричинені обставинами непереборної сили або діями противника);

б) внутрішні (фактори безпеки, спричинені неузгодженістю або помилковістю своїх дій).

За причинами виникнення загрози поділяють на:

а) об'єктивні (загрози, що виникають за сукупністю незалежних зовнішніх обставин);

б) суб'єктивні (загрози, спричинені діями (бездіяльністю) конкретних осіб або формувань).

За характером впливу загрози поділяють на:

а) прямого впливу (загрози, які становлять безпосередню небезпеку для бригади (дивізіону));

б) опосередкованого впливу (загрози, які можуть вплинути на бригаду(дивізіон), як наслідок впливу на інші формування військ(сил)).

За передбачуваністю загрози поділяють на:

а) передбачувані (небезпечні події з великою ймовірністю настання);

б) непередбачувані (раптові небезпечні події, умови та фактори).

За ймовірністю настання загрози поділяють на:

а) реальні (існуюча небезпека у реальному часі);

[Перейти на сайт](#) →